

SIKKERHETS DATABLAD

Circuitworks Rubber Keypad Repair Part A

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

Identifikasjon av stoffet eller stoffblandingen

Produktnavn : Circuitworks Rubber Keypad Repair Part A
Synonymer : CW2605, CW2610
Type produkt : Pasta.
Bruk av stoffet/stoffblandingen : Electroconductive coating agents

Identifikasjon av selskap/foretak

Produsent : ITW Chemtronics
 8125 Cobb Center Drive
 Kennesaw, GA 30152
 Tel. 770-424-4888 or toll free 800-645-5244

Distributør :

Importør : ITW Contamination Control BV
 Saffierlaan 5
 VZ-2132 Hoofddorp
 The Netherlands

Email: info@itw-cc.com

Tel: +31 88 1307 400
FAX: +31 88 1307 499

e-mail adresse til person ansvarlig for dette HMS databladet : askchemtronics@chemtronics.com

Nødtelefonnummer (med åpningstid) : Chemtrec - 1-800-424-9300 or collect 703-527-3887

2. FAREIDENTIFIKASJON

Produktet er klassifisert i henhold til Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Klassifisering : N; R50

Skadevirkninger i miljøet : Meget giftig for vannlevende organismer.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Stoff/Stoffblanding : Blanding

Navn på bestanddeler	CAS nummer	%	EC nummer	Klassifisering
sølv, metallstøv og røyk	7440-22-4	60 - 80	231-131-3	N; R50 [1] [2]
2-butoksyetylacetat	112-07-2	5 - 25	203-933-3	Xn; R20/21 [1] [2]
Se avsnitt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor.				

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

[1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare

[2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Førstehjelpstiltak

Innånding : Flytt den eksponerte personen til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden. Det må alltid tilkalles medisinsk tilsyn dersom de helseskadelige effektene vedvarer, eller hvis de er alvorlige. Hvis personen er bevisstløs, skal vedkommende plasseres i stabil sideleie, og få medisinsk tilsyn snarest mulig. Sørg for åpne luftveier. Løs på trange klesplagg som snipp, slips, belte eller linning.

Svelging : Vask munnen grundig med vann. Fjern eventuelle tannproteser. Flytt den eksponerte personen til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Om stoffet er blitt svelget og den berørte personen er bevisst, gi små mengder vann å drikke. Stopp om den berørte personen føler seg dårlig, siden brekninger kan være farlige. Ikke fremkall brekninger med mindre du er under veiledning av medisinsk kyndig personell. Hvis personen kaster opp, må hodet holdes lavt, så oppkastet ikke kommer i lungene. Det må alltid tilkalles medisinsk tilsyn dersom de helseskadelige effektene vedvarer, eller hvis de er

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

- alvorlige. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Hvis personen er bevisstløs, skal vedkommende plasseres i stabilt sideleie, og få medisinsk tilsyn snarest mulig. Sørg for åpne luftveier. Løs på trange klesplagg som snipp, slips, belte eller linning.
- Hudkontakt** : Skyll kontaminert hud med store mengder vann. Fjern forurensede klær og sko. Hvis det oppstår symptomer, må lege kontaktes. Vask klærne før de brukes på ny. Rens skoene grundig før de brukes igjen.
- Øyekontakt** : Skyll straks øynene med mye vann samtidig som øvre og nedre øyelokk løftes. Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Fortsett å skylle i minst 10 minutter. Kontakt lege ved irritasjon.
- Vern av førstehjelpspersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden.
- Merknader til lege** : Ingen spesiell behandling. Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

Slökkemidler

- Egnet** : Bruk pulver, CO₂, vandusj (tåke) eller skum.
- Uegnet** : Ikke bruk vannstråle.
- Spesielle eksponeringsfarer** : Brennbar væske.

Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Flytt beholdere bort fra brannområdet hvis det ikke skaper risiko. Bruk vandusj til å kjøle ned brannutsatte beholdere. Dette stoffet er svært giftig for vannlevende organismer. Slukkevann kontaminert med dette stoffet må samles opp og hindres i å slippe ut i vannløp, avløp eller kloakk.

- Farlige termiske nedbrytingsprodukter** : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer:
karbondioksid
karbonmonoksid
metalloksid/oksider
- Særlig verneutstyr for brannsløkkingsmannskaper** : Brannsløkningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

- Personlige vernetiltak** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Evakuer omkringliggende områder. Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn. Ikke berør eller gå gjennom utsølt materiale. Slå av alle antenningskilder. Ingen bluss, røyking eller ild i fareområdet. Unngå å innånde damp eller tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.).
- Forholdsregler for vern av miljø** : Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft). Vannforurensende materiale. Kan være skadelig for miljøet hvis det slippes ut i større kvanta.
- Metoder for opprensning**
- Lite utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Fortynn med vann og ta opp med mopp hvis vannløslig. Alternativt, eller hvis uløslig i vann, absorber med et inert tørt materiale og plasser i en hensiktsmessig avfallsbeholder. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall.
- Stort utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Møt utslippet i medvind. Unngå lekkasje til kloakksystem, vannløp, kjellere eller trange rom. Søl skal spyles ned i et system for behandling av spillvann, eller følg denne fremgangsmåten. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se avsnitt 13). Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Forurensset oppsamlingsmateriale kan være like miljøskadelig som selve utslippet. NB: Se avsnitt 1 vedrørende informasjon om nødtelefon og avsnitt 13 vedrørende fjerning av kjemikalieavfall.

7. HÅNDTERING OG LAGRING

- Håndtering** : Arbeidere bør vaske hender og ansiktet før de spiser, drikker eller røyker. Må ikke svelges. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Unngå utslipp til miljøet. Lagres og brukes adskilt fra varme, gnister, åpen ild eller noen annen antenneskilde. Tom emballasje inneholder produktrester og kan være farlig. Emballasjen må ikke brukes om igjen.

7. HÅNDTERING OG LAGRING

Lagring : Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Oppbevares i et isolert og godkjent område. Lagres i original emballasje, beskyttet mot direkte solskinn i et tørt, kjølig og godt ventilert område, vekk fra uforenlige materialer (se avsnitt 10) samt mat og drikke. Eliminer alle antennelseskilder. Holdes unna oksiderende materialer. Oppbevar beholderen tett lukket og forseglet til alt er klart til bruk. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje. Må ikke oppbevares i umerkede beholdere. Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås.

Emballasjematerialer

Anbefales : Bruk originalemballasje.

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

Grenseverdier for eksponering

<u>Navn på bestanddeler</u>	<u>Administrative normer</u>
sølv, metallstøv og røyk	EU OEL (Europa, 4/2006). Merknader: Indicative Limit value: 0.1 mg/m ³ 8 time(er).
2-butoksyetylacetat	EU OEL (Europa, 4/2006). Absorbent gjennom huden. Merknader: Indicative Short term limit value: 333 mg/m ³ 15 minutt(er). Short term limit value: 50 ppm 15 minutt(er). Limit value: 133 mg/m ³ 8 time(er). Limit value: 20 ppm 8 time(er).

Anbefalt overvåkningstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygiene grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastslå effektiviteten på avtrekk eller andre verneiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Det henvises til EU-standarden EN 689 vedr. metoder for vurdering av eksponering ved innånding av kjemiske midler, og nasjonale, veiledende dokumenter med metoder for bestemmelse av skadelige stoffer.

Eksponeringskontroll

Kontroll med eksponering i arbeidet : Må bare anvendes på et godt ventilert sted.

Hygieniske tiltak : Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Vask forurensete klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Åndedrettsvern : Vernemaske er ikke relevant ved normal bruk av produktet.

Håndvern : Bruk kjemikaliebestandige, ugjennomtrengelige hansker.

Øyevern : Det skal benyttes vernebriller i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig for å unngå eksponering for væskesprut, damper eller støv.

Hudvern : Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne, og skal være godkjent av en spesialist før dette produktet håndteres.

Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen : Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Alminnelige opplysninger

Utseende

Fysisk tilstand : Væske.

Farge : Grå. [Mørk]

Viktige helse-, sikkerhets- og miljøopplysninger

Kokepunkt : 204°C (399.2°F)

Smeltepunkt : Kan begynne å stivne ved følgende temperatur: -63.4°C (-82.1°F) Dette er basert på data for følgende ingrediens: 2-butoksyetylacetat.

Ekspløsjoneegenskaper : Ikke betraktet som et eksplosjonsfarlig produkt.

Damptrykk : 0.1 kPa (1 mm Hg) (ved 20 °C)

Relativ tetthet : 2.6 (Vann = 1)

Fordelingskoeffisient oktanol/vann : Produktet er uoppløselig i vann og oktanol.

Damptetthet : >1 (Luft = 1)

Fordampningshastighet (butylacetat = 1) : <1 sammenlignet med butylacetat

10. STABILITET OG REAKTIVITET

- Stabilitet** : Produktet er stabilt.
- Forhold som skal unngås** : Unngå alle mulige antenningskilder (gnist eller flamme). Unngå utslipp til miljøet.
- Stoffer som skal unngås** : Reaktivt, eller uforenlig med følgende stoffer:
oksidierende materialer
- Farlige nedbrytingsprodukter** : Det bør ikke dannes farlige nedbrytingsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Potensielle akutte helseeffekter

- Innånding** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Svelging** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Hudkontakt** : Kan forårsake hudirritasjon.
- Øyekontakt** : Kan forårsake irritasjon av øye.

Akutt toksisitet

Navn på produkt/bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksposering
2-butoksyetylacetat	LD50 Hud	Kanin	1500 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	2400 mg/kg	-

Potensielle kroniske helseeffekter

- Kroniske virkninger** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Kreftfremkallende egenskap** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Mutasjonsfremmende karakter** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Fosterskadelige egenskaper** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Effekter på utvikling** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Fruktbarhetseffekter** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Overeksponeringstegn/-symptomer

- Innånding** : Ingen spesifikke data.
- Svelging** : Ingen spesifikke data.
- Hud** : Ingen spesifikke data.
- Øyne** : Ingen spesifikke data.
- Målorganer** : Inneholder materiale som forårsaker skade på følgende organer: øye, linse eller hornhinne.
Inneholder materiale som kan forårsake skade på følgende organer: blod, nyrer, lever, slimhinner, lymfesystem, den øverste delen av luftrøret, hud, sentralnervesystem (SNS), nese/bihuler.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

- Virkninger på miljøet** : Meget giftig for vannlevende organismer.

Økotoksisitet i vannmiljø

Navn på produkt/bestanddel	Test	Resultat	Arter	Eksposering
sølv, metallstøv og røyk	-	Akutt EC50 9.2 ppb Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia magna - <24 timer	48 timer
	-	Akutt EC50 9.5 ug/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia magna - <1 dager	48 timer
	-	Akutt EC50 0.24 ug/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia magna - <1 dager	48 timer
	-	Akutt LC50 0.0062 mg/L Ferskvann	Fisk - Rainbow trout, donaldson trout - Oncorhynchus mykiss - 145 mm	96 timer
	-	Akutt LC50 15 til 18 ug/L Ferskvann	Skalldyr - Water flea - Simocephalus vetulus - <24 timer	48 timer
	-	Akutt LC50 14 ug/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia pulex - <24 timer	48 timer
	-	Akutt LC50 11 til 14 ug/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Ceriodaphnia reticulata - <4 timer	48 timer
	-	Akutt LC50 6.42 ug/L Ferskvann	Fisk - Fathead minnow -	96 timer

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

-	Akutt LC50 6.28 ug/L Ferskvann	Pimephales promelas - <24 timer Fisk - Fathead minnow - Pimephales promelas - <24 timer	96 timer
-	Akutt LC50 6.25 til 7.3 ug/L Ferskvann	Fisk - Fathead minnow - Pimephales promelas - <24 timer	96 timer
-	Akutt LC50 4.7 til 5.62 ug/L Ferskvann	Fisk - Fathead minnow - Pimephales promelas - <24 timer	96 timer
-	Akutt LC50 3.42 til 4.05 ug/L Ferskvann	Fisk - Fathead minnow - Pimephales promelas - <24 timer	96 timer
-	Akutt LC50 3.12 til 3.73 ug/L Ferskvann	Fisk - Fathead minnow - Pimephales promelas - <24 timer	96 timer
-	Akutt LC50 2.76 til 3.33 ug/L Ferskvann	Fisk - Fathead minnow - Pimephales promelas - <24 timer	96 timer
-	Akutt LC50 2.38 til 3.04 ug/L Ferskvann	Fisk - Fathead minnow - Pimephales promelas - <24 timer	96 timer
-	Akutt LC50 2.13 til 2.93 ug/L Ferskvann	Fisk - Fathead minnow - Pimephales promelas - <24 timer	96 timer
-	Akutt LC50 1.5 ug/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia magna - <=24 timer	48 timer
-	Kronisk NOEC 1.1 ug/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia magna - <=24 timer	48 timer

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Biologisk nedbrytbarhet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

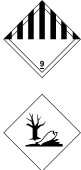
Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter. Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

Farlig avfall : Produktets klassifisering kan oppfylle kriteriene for farlig avfall.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

Internasjonale transportforskrifter

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

Opplysninger om lover og forskrifter	FN-nummer	Forsendelsesnavn	Klasser	PG*	Etikett	Tilleggsopplysninger
ADR/RID klasse	Ikke regulert.	-	-	-		-
ADN/ADNR klasse	Ikke regulert.	-	-	-		-
IMDG klasse	Not regulated.	-	-	-		-
IATA klasse	Ikke regulert.	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S. (Silver)	9	III		-

PG* : Emballasjegruppe

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

EU forskrifter

Klassifisering og merking er fastlagt i samsvar med EU-direktivene 67/548/EEC og 1999/45/EC (inkludert endringer), med tiltenkt bruk av produktet tatt i betraktning.

Faresymbol(er)

Irriterende, Miljøskadelig

Risikosetninger

: R38- Irriterer huden. R50- Meget giftig for vannlevende organismer.

Sikkerhetssetninger

: S29- Må ikke tømmes i kloakkavløp.
S61- Unngå utslipp til miljøet. Se helse-, miljø- og sikkerhets- (HMS) datablad for ytterligere informasjon.

Anvendelsesområde

: Industrielle anvendelser

Stoffliste for Europa

: Ikke bestemt.

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Fullstendig tekst for R-setninger som det refereres til i del 2 og 3 - Europa : R20/21- Farlig ved innånding og hudkontakt.
R50- Meget giftig for vannlevende organismer.

Fullstendig tekst for klassifikasjoner som det refereres til i avsnitt 2 og 3 - Europa : Xn - Helseskadelig
N - Miljøskadelig

Historikk

Utskriftsdato : 1/9/2012.
Utgitt dato/Revisjonsdato : 1/9/2012.
Dato for forrige utgave : Ingen tidligere validering.
Versjon : 14
Utarbeidet av : Ikke kjent.

☑ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Merknad til leseren

Så langt vi kjenner til, er informasjonen i dette dokumentet dekkende og nøyaktig. Imidlertid er verken leverandøren som er navngitt ovenfor, eller noen av deres underleverandører, rettslig ansvarlige eller erstatningspliktige for at denne informasjonen er nøyaktig og fullstendig. Avgjørelsen om egnetheten av alle materialer er i siste instans kun brukerens eget. Alle materialer kan ha ukjente risikomomenter og bør brukes med forsiktighet. Selv om bestemte risikomomenter er beskrevet her, kan vi ikke garantere at dette er de eneste som finnes.

SIKKERHETS DATABLAD

Circuitworks Rubber Keypad Repair Part B

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

Identifikasjon av stoffet eller stoffblandingen

Produktnavn : Circuitworks Rubber Keypad Repair Part B
Synonymer : CW2605, CW2610
Type produkt : Væske.
Bruk av stoffet/stoffblandingen : Electroconductive coating agents

Identifikasjon av selskap/foretak

Produsent : ITW Chemtronics
 8125 Cobb Center Drive
 Kennesaw, GA 30152
 Tel. 770-424-4888 or toll free 800-645-5244

Distributør :

Importør : ITW Contamination Control BV
 Saffierlaan 5
 VZ-2132 Hoofddorp
 The Netherlands

Email: info@itw-cc.com

Tel: +31 88 1307 400
 FAX: +31 88 1307 499

e-mail adresse til person ansvarlig for dette HMS databladet : askchemtronics@chemtronics.com

Nødtelefonnummer (med åpningstid) : Chemtrec - 1-800-424-9300 or collect 703-527-3887

2. FAREIDENTIFIKASJON

Produktet er ikke klassifisert i henhold til Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Klassifisering : Ikke klassifisert.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Stoff/Stoffblanding : Blanding

Navn på bestanddeler	CAS nummer	%	EC nummer	Klassifisering
metanol	67-56-1	1 - 3	200-659-6	F; R11 [1] [2] T; R23/24/25, R39/23/24/25
Se avsnitt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor.				

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

[1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare

[2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Førstehjelpstiltak

Innånding : Flytt den eksponerte personen til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen. Hvis det oppstår symptomer, må lege kontaktes.

Svelging : Vask munnen grundig med vann. Flytt den eksponerte personen til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Om stoffet er blitt svelget og den berørte personen er bevisst, gi små mengder vann å drikke. Ikke fremkall brekninger med mindre du er under veiledning av medisinsk kyndig personell. Hvis det oppstår symptomer, må lege kontaktes.

Hudkontakt : Skyll kontaminert hud med store mengder vann. Fjern forurensede klær og sko. Hvis det oppstår symptomer, må lege kontaktes.

Øyekontakt : Skyll straks øynene med mye vann samtidig som øvre og nedre øyelokk løftes. Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Fortsett å skylle i minst 10 minutter. Kontakt lege ved irritasjon.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

- Vern av førstehjelpspersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring.
- Merknader til lege** : Ingen spesiell behandling. Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

5. BRANNSLOKKNINGSTILTAK**Slokkemidler**

- Egnet** : Bruk et brannsløkningsmiddel som er egnet for omkringliggende brann.
- Spesielle eksponeringsfarer** : Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne.
Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring.
- Farlige termiske nedbrytingsprodukter** : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer:
karbondioksid
karbonmonoksid
- Særlig verneutstyr for brannsløkningsmannskaper** : Brannsløkningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

- Personlige vernetiltak** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Evakuer omkringliggende områder. Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn. Ikke berør eller gå gjennom utsølt materiale. Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.).
- Forholdsregler for vern av miljø** : Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft).
- Metoder for opprensning**
- Lite utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Fortynn med vann og ta opp med mopp hvis vannløslig. Alternativt, eller hvis uløslig i vann, absorber med et inert tørt materiale og plasser i en hensiktsmessig avfallsbeholder. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall.
- Stort utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Unngå lekkasje til kloakksystem, vannløp, kjellere eller trange rom. Søl skal spyles ned i et system for behandling av spillvann, eller følg denne fremgangsmåten. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se avsnitt 13). Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. NB: Se avsnitt 1 vedrørende informasjon om nødtelefon og avsnitt 13 vedrørende fjerning av kjemikalieavfall.

7. HÅNDTERING OG LAGRING

- Håndtering** : Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.). Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Arbeidere bør vaske hender og ansiktet før de spiser, drikker eller røyker.
- Lagring** : Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Lagres i original emballasje, beskyttet mot direkte solskinn i et tørt, kjølig og godt ventilert område, vekk fra uforenlige materialer (se avsnitt 10) samt mat og drikke. Oppbevar beholderen tett lukket og forseglett til alt er klart til bruk. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje. Må ikke oppbevares i umerkede beholdere.
- Emballasjematerialer**
- Anbefales** : Bruk originalemballasje.

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE**Grenseverdier for eksponering****Navn på bestanddeler**

metanol

Administrative normer**EU OEL (Europa, 4/2006). Absorbent gjennom huden.****Merknader: Indicative**Limit value: 260 mg/m³ 8 time(er).

Limit value: 200 ppm 8 time(er).

- Anbefalt overvåkingstiltak** : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygiene grenseverdier, kan personlig overvåking, atmosfæreovervåking, overvåking av arbeidsstedet eller biologisk overvåking for å fastslå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Det henvises til EU-standarden EN 689 vedr. metoder for vurdering av eksponering ved innånding av kjemiske midler, og nasjonale, veiledende dokumenter med metoder for bestemmelse av skadelige stoffer.

Eksponeringskontroll

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

- Kontroll med eksponering i arbeidet** : Ingen krav til spesiell ventilasjon. God generell ventilasjon bør være tilstrekkelig for å kontrollere arbeidstakerens eksponering av luftbåren forurensning. Hvis dette produktet inneholder ingredienser med eksponeringsgrenser, skal man bruke lukkede prosesser, lokalt avtrekk eller andre tekniske løsninger for å holde arbeidstakere under alle anbefalte og lovbestemte eksponeringsgrenser.
- Hygieniske tiltak** : Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Vask forurensete klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.
- Åndedrettsvern** : Bruk godt tilpasset, luftfrensende eller luftmatet åndedrettsvern i samsvar med godkjente standarder hvis en risikovurdering indikerer at dette er nødvendig. Valg av åndedrettsvern må gjøres på grunnlag av kjent eller forventet eksponeringsnivå, produktets farlighet og sikre funksjonsgrenser for det valgte åndedrettsvernet.
- Håndvern** : Bruk kjemikaliebestandige, ugjennomtrengelige hansker.
- Øyevern** : Det skal benyttes vernebriller i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig for å unngå eksponering for væskesprut, damper eller støv.
- Hudvern** : Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne, og skal være godkjent av en spesialist før dette produktet håndteres.
- Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen** : Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPERAlmindelige opplysningerUtseende

- Fysisk tilstand** : Væske.
- Farge** : Ravfarget.
- Lukt** : Eterisk.

Viktige helse-, sikkerhets- og miljøopplysninger

- Kokepunkt** : 64°C (147.2°F)
- Smeltepunkt** : Kan begynne å stivne ved følgende temperatur: -97.8°C (-144°F) Dette er basert på data for følgende ingrediens: metanol.
- Flammepunkt** : Closed cup (CC): 100°C (212°F).
- Eksplisjonssegenskaper** : Ikke betraktet som et eksplosjonsfarlig produkt.
- Damptrykk** : 12.8 kPa (96 mm Hg) (ved 20 °C)
- Relativ tetthet** : 1 (Vann = 1)
- Damptetthet** : Høyeste kjente verdi: 1.11 (Luft = 1) (metanol).

Fordampningshastighet (butylacetat = 1) : <1 sammenlignet med butylacetat

Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Selvantennelsestemperatur : Laveste kjente verdi: 464°C (867.2°F) (metanol).

10. STABILITET OG REAKTIVITET

- Stabilitet** : Produktet er stabilt.
- Forhold som skal unngås** : Ingen spesifikke data.
- Stoffer som skal unngås** : Ingen spesifikke data.
- Farlige nedbrytingsprodukter** : Det bør ikke dannes farlige nedbrytingsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGERPotensielle akutte helseeffekter

- Innånding** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Svelging** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Hudkontakt** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Øyekontakt** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Akutt toksisitet

Navn på produkt/bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
metanol	LD50 Hud	Kanin	15800 mg/kg	-
	LD50 I buksekken	Rotte	7529 mg/kg	-
	LD50 I en vene	Rotte	2131 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	5600 mg/kg	-
	TDL0 I buksekken	Rotte	3490 mg/kg	-
	TDL0 I buksekken	Rotte	3000 mg/kg	-
	TDL0 Oral	Rotte	8 g/kg	-
	TDL0 Oral	Rotte	3 g/kg	-

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

TDL _o Oral	Rotte	3500 mg/kg	-
LC50 Innånding	Rotte	64000 ppm	4 timer
Gass.			

Potensielle kroniske helseeffekter

Kroniske virkninger	: Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
Kreftfremkallende egenskap	: Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
Mutasjonsfremmende karakter	: Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
Fosterskadelige egenskaper	: Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
Effekter på utvikling	: Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
Fruktbarhetseffekter	: Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Overeksponeringstegn/-symptomer

Innånding	: Ingen spesifikke data.
Svelging	: Ingen spesifikke data.
Hud	: Ingen spesifikke data.
Øyne	: Ingen spesifikke data.

Målorganer : Inneholder materiale som forårsaker skade på følgende organer: nervesystemet. Inneholder materiale som kan forårsake skade på følgende organer: mage- og tarmkanalen, den øverste delen av luftrøret, hud, sentralnervesystem (SNS), øye, linse eller hornhinne.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Virkninger på miljøet : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Økotoksisitet i vannmiljø

Navn på produkt/bestanddel	Test	Resultat	Arter	Eksposering
metanol	-	Akutt EC50 22200 til 23400 mg/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia obtusa - Neonate - <24 timer	48 timer
	-	Akutt EC50 24500000 til 29350000 ug/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia magna - LARVAE - <24 timer	48 timer
	-	Akutt EC50 13000000 til 13400000 ug/L Ferskvann	Fisk - Rainbow trout,donaldson trout - Oncorhynchus mykiss - Juvenile (Fledgling, Hatchling, Weanling) - 0.813 g	96 timer
	-	Akutt EC50 12700000 til 13700000 ug/L Ferskvann	Fisk - Bluegill - Lepomis macrochirus - Juvenile (Fledgling, Hatchling, Weanling) - 3.07 g	96 timer
	-	Akutt EC50 >10000000 ug/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia magna - 6 til 24 timer	48 timer
	-	Akutt LC50 15500 mg/L Ferskvann	Fisk - Bluegill - Lepomis macrochirus	96 timer
	-	Akutt LC50 3289 til 4395 mg/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia magna - Neonate - <24 timer	48 timer
	-	Akutt LC50 19 til 20 ml/L Ferskvann	Fisk - Rainbow trout,donaldson trout - Oncorhynchus mykiss - 0.8 g	96 timer
	-	Akutt LC50 >28000000 ug/L Sjøvann	Fisk - Bleak - Alburnus alburnus - 8 cm	96 timer
	-	Akutt LC50 28000000 ug/L Sjøvann	Fisk - Bleak - Alburnus alburnus - 8 til 10 cm	96 timer

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

-	Akutt LC50 20100000 til 20700000 ug/L Ferskvann	Fisk - Rainbow trout,donaldson trout - Oncorhynchus mykiss - Juvenile (Fledgling, Hatchling, Weanling) - 0.813 g	96 timer
-	Akutt LC50 15400000 til 17600000 ug/L Ferskvann	Fisk - Bluegill - Lepomis macrochirus - Juvenile (Fledgling, Hatchling, Weanling) - 3.07 g	96 timer
-	Akutt LC50 10000000 til 33000000 ug/L Sjøvann	Fisk - Hooknose - Agonus cataphractus - Adult	96 timer
-	Akutt LC50 2500000 ug/L Sjøvann	Skalldyr - Common shrimp, sand shrimp - Crangon crangon - Adult	48 timer
-	Akutt LC50 >100000 ug/L Ferskvann	Fisk - Fathead minnow - Pimephales promelas - Juvenile (Fledgling, Hatchling, Weanling) - 0.2 til 0.5 g	96 timer

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Biologisk nedbrytbarhet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter. Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

Farlig avfall : .Produktets klassifisering kan oppfylle kriteriene for farlig avfall.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER**Internasjonale transportforskrifter**

Opplysninger om lover og forskrifter	FN-nummer	Forsendelsesnavn	Klasser	PG*	Etikett	Tilleggsopplysninger
ADR/RID klasse	Ikke regulert.	-	-	-		-
ADN/ADNR klasse	Ikke regulert.	-	-	-		-
IMDG klasse	Not regulated.	-	-	-		-
IATA klasse	Not regulated.	-	-	-		-

PG* : Emballasjegruppe

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER**EU forskrifter**

Klassifisering og merking er fastlagt i samsvar med EU-direktivene 67/548/EEC og 1999/45/EC (inkludert endringer), med tiltenkt bruk av produktet tatt i betraktning.

Faresymbol(er) :

Irriterende

Risikosetninger : R36/38- Irriterer øynene og huden.

Sikkerhetssetninger : S26- Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.S2- Oppbevares utilgjengelig for barn.

Anvendelsesområde : Industrielle anvendelser.

Stoffliste for Europa : Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.

Andre EU regler

Ytterligere varselsetninger : Helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad er tilgjengelig på anmodning fra yrkesmessige brukere.

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Fullstendig tekst for R-setninger som det refereres til i del 2 og 3 - Europa : R11- Meget brannfarlig.
R23/24/25- Giftig ved innånding, hudkontakt og svelging.
R39/23/24/25- Giftig: fare for alvorlig varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging.

Fullstendig tekst for klassifikasjoner som det refereres til i avsnitt 2 og 3 - Europa : F - Meget brannfarlig
R11- Meget brannfarlig.
T - Giftig

Historikk

Utskriftsdato : 1/10/2012.

Utgitt dato/Revisjonsdato : 1/10/2012.

Dato for forrige utgave : Ingen tidligere validering.

Versjon : 14

Utarbeidet av : Ikke kjent.

☑ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Merknad til leseren

Så langt vi kjenner til, er informasjonen i dette dokumentet dekkende og nøyaktig. Imidlertid er verken leverandøren som er navngitt ovenfor, eller noen av deres underleverandører, rettslig ansvarlige eller erstatningspliktige for at denne informasjonen er nøyaktig og fullstendig. Avgjørelsen om egnetheten av alle materialer er i siste instans kun brukerens eget. Alle materialer kan ha ukjente risikomomenter og bør brukes med forsiktighet. Selv om bestemte risikomomenter er beskrevet her, kan vi ikke garantere at dette er de eneste som finnes.